

A VÍZÜGYI ÁGAZATIRÁNYÍTÁS ÉS AZ ÖNKORMÁNYZATOK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

*Németh Miklós**

A vízgazdálkodás - egyes megnyilvánulásaiban - mindennapi életünk állandó velejárója. A természetben egyenlőtlen eloszlásban és gyakran nem a kívánt mennyiségben és minőségben jelen levő vizek gazdasági és egyéb céljaink megvalósítása érdekében való felhasználását a vízgazdálkodás eszközeivel biztosíthatjuk.

A felszíni és felszín alatti vizekkel való gazdálkodás a vízügyi ágazatirányítás központi és területi szervei, valamint a társulatok, üzemek és az önkormányzatok vízgazdálkodási tevékenységén keresztül valósul meg.

Nyilvánvaló, hogy óriási jelentősége van a vízgazdálkodásban résztvevő szervek együttműködésének. Ennek számos formája lehetséges, de mindenképp beleillik a sorba - és ezért is üdvözlendő - az ilyen, konkrét feladatkörhöz kapcsolódó tanácskozás, mint ez a konferencia. Az ilyen találkozókra ma, az önkormányzatiság kibontakozása, erősödése időszakában rendkívül nagy szükség van.

Az önkormányzati törvény és az állami vagyontárgyak önkormányzati tulajdonba adására vonatkozó törvény a vízgazdálkodás területén is számos feladatot határoz meg az önkormányzatok számára. Az előbbi elsősorban a kötelezettségeket és a felelősséget adja (mint pl. az egészséges ivóvízellátás biztosítása), az utóbbi pedig e feladatok végrehajtásának tulajdonjogi feltételeit teremti meg.

A feladatok csak részben újak. Változtak azonban a végrehajtás szervezeti feltételei - és ez komoly gond. Járvá az országot, beszélgetve a polgármesterekkel, megyei közgyűlési vezetőkkel, tapasztalom, hogy az önkormányzatok - általában és napi munkájukhoz is - igénylik a szakma, a szakemberek segítségét.

A vízügyi ágazatirányítás - de természetesen a többi tárca is - alapvető feladatának, kötelességének tartja, hogy ennek a várakozásnak megfeleljen, hogy az önkormányzatoknak minden támogatást, segítséget megadjon.

A vízgazdálkodás nagy hagyományokkal rendelkező szakmai, tudományos szervezete, a Magyar Hidrológiai Társaság - érzelve az önkormányzatok részéről a vízügyi feladatok iránti igényt - az egész országra kiterjedően több helyszínen tanácskozást szervez az önkormányzatokat érintő szakmai kérdések megvitatására. Ilyen tanácskozásra a közeljövőben Szegeden is sor kerül.

Természetesen ezek mellett a vízügyi igazgatóság - az ágazatirányítás képviselőjében - állandó jelleggel ott van a területen. Nyilvánvaló, hogy az önkor-

* Dr. Németh Miklós, helyettes államtitkár, Közlekedés, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium.

mányzatok napi munkájához az igazgatóság tudja a leghatékonyabb segítséget nyújtani. Tapasztalatunk szerint az önkormányzatok és az igazgatóságok kapcsolata igen jó, korrekt, kiegyensúlyozott. E nélkül nem is képzelhető el azoknak a - sok esetben igen sürgető - feladatoknak a megoldása, amelyek a települések, illetve a térség fejlődésével kapcsolatban jelentkeznek.

A feladatok pedig jelentősek. Ezek közül csak néhányat említék.

Ismeretes, hogy az ivóvízellátás területén - néhány terület kivételével - jók az eredményeink, viszont egyre feszítőbb gond a csatornázás, a szennyvíztisztítás elmaradottsága. Csongrád, Debrecen, Szolnok, Szeged szennyvíztisztítása gyakorlatilag megoldatlan. Mindannyian tudjuk, hogy milyen a Tisza és mellékfolyói vízének minősége. Azt hiszem ebből is következik, hogy egyik legfontosabb feladatunk a települések, üzemek csatornázása, és - különösen - a szennyvíztisztítás megoldása.

Egy más természetű példaként említtem a Kiskörei Vízlépcsőhöz kapcsolódó Tisza-tavat. A Tisza-tó körül élő önkormányzatok számára e létesítmény igen nagy jelentőséggel bír, elsősorban az üdülés és a vízi turizmus terén. Az is nyilvánvaló ugyanakkor, hogy ha az ágazat annyit fordít e komplexumra, mint az elmúlt években, akkor a vízügyi alapeladatokat sem lehetséges ellátni. A Kiskörei Vízlépcső jövőjével kapcsolatos döntéseket mielőbb meg kell hozni. Ezt célozza a vízügyi ágazat kezdeményezése "A vízlépcső hatásvizsgálata és fejlesztési javaslata" című tanulmány kidolgozására. Ebbe a munkába az érintett önkormányzatokat széles körben bevonjuk. Meggyőződésem, hogy ilyen súlyú kérdéseknél az önkormányzatok és az ágazat együttműködése elengedhetetlen.

A harmadik téma, amit szeretnék megemlíteni: a Duna—Tisza-közi hátság talajvíz- és rétegvíz-problémája. A vizsgálatok alapján e térségben a vízutánpótlás hiánya a települések vízellátását és a mezőgazdaság lehetőségeit egyaránt veszélyezteti, de természetvédelmi szempontból is kedvezőtlen jelenségeket okozhat. E kérdésben is csak közösen, a vízügyi ágazat és az önkormányzatok együttműködésével tudunk előrelépni.

Természetesen a példák még hosszan sorolhatók. A feladatok igen nagyon. Nem kevesebb a teendő, mint Széchenyi István korában. A naggyá válás lehetősége számunkra is adott. Azt hiszem, hogy az ilyen és hasonló konferenciák teremthetik meg azt a fajta fórumot, ahol az önkormányzatok és a szakemberek megismerik egymás gondjait, gondolatait és - saját érdekeiket összehangolva - közösen felvállalják a feladatok megoldását.